

Úkoly na týden od 1. 6. do 5. 6. 2020

DOPRAVA A SPOJE

- řadíme **do 3. sektoru**, mezi služby
- umožňuje **pohyb osob a zboží**
- podílí se na globalizaci
- kvalita se světě liší
- se zvyšováním dopravy souvisí zhoršení životního prostředí
- dělení dle **dopravního prostředku** - automobilová, železniční, vodní, letecká, potrubní, speciální (energetická síť, výtahy, jeřáby, lanovky, vleky, eskalátory)
- dělení dle **dopravního prostředí** – pozemní, vodní, vzdušná
- dělení dle **objektu přepravy** – osobní, nákladní
- **dopravní síť** – tvoří jí silnice, železnice, řeky apod.

Dopravní uzel – místo, kde se setkává více dopravních cest

Dopravní infrastruktura – tvoří jí dopravní sítě a dopravní uzly

Dopravní prostředky – auta, vlaky, letadla,..

Dopravní zařízení – nádraží, letiště,..

Intenzita dopravy – ukazuje zatíženost sítí nebo uzlů za nějakou časovou jednotku

Silniční doprava – nejdůležitější druh dopravy, význam roste, zahušťování sítě, roste spotřeba ropy, pro osobní dopravu řada pozitiv, ale i negativ

Železniční doprava – na vrcholu během průmyslové revoluce, od 2. pol. 20. st. útlum (včetně rušení tratí), především pro těžký a objemný náklad na delší vzdálenost, poměrně levný a ekologický provoz, v osobní dopravě zvyšování rychlostí, k nejrychlejším vlakům patří TGV, šinkansen, maglev, CRH, ICE (přes 300km/h)

Vodní doprava – objemné náklady na velké vzdálenosti, nízké náklady, cena, nevýhodou je malá rychlost, dělí se na vnitrozemskou a mezistátní

Nejvýznamnější přístavy světa – Šanghaj, Rotterdam, Singapur, Hongkong

Letecká doprava – od 2. pol. 20. st., rychlá, ale poměrně drahá

Potrubiční doprava – levná a ekologická, ropovody, plynovody, parovody, vodovody, kanalizace

Spoje – přenos informací, zpráv, komunikací, rozvoj moderní společnosti, k přenosu rádiové vlny, pošta, televizní a rádiový signál, fax, internet

Využití internetu – jedním z ukazatelů stupně rozvoje společnosti

SLUŽBY

- **3. sektor** hospodářství

- ze služeb se vyčlenil **4. sektor** (vysoké školy, věda, výzkum) a **5. sektor** (informační technologie)

- zaměstnanost ve službách je ukazatelem vyspělosti státu

- **výrobní služby** – úklid provozů, opravy, údržba

- **spotřební služby** – obchody, kultura, stravování, hotelnictví, školství, zdravotnictví, administrativa,..

Další dělení – **výdělečné/nevýdělečné, veřejné/privátní, základní/doplňkové**

- některé provázány s mírou zaměstnanosti během roku (sezónní služby)

- ovlivněny velikostí sídla (větší sídlo – více služeb)

- reagují na poptávku obyvatel

- středisková sídla – zázemí pro okolní sídla (vesnice, města)

- obchodní centra – okraje měst, široká paleta služeb

- úpadek center měst – služby do obchodních center

CESTOVNÍ RUCH

- patří do **3. sektoru**
- důležitý **příjem** řady států
- **potenciál** cestovního ruchu – předpoklady, které místo má (kladné i záporné)
- **předpoklady** ovlivňující cestovní ruch – **lokalizační** (přírodní – vodstvo, hory, fauna,..),
realizační (hotely, dopravní spojení,..), **selektivní** (bezpečnost, vyspělost země,..)
- **destinace** cestovního ruchu – cílová oblast, kam míříme
- **druhé bydlení** – chaty, chalupy (hlavně městské obyvatelstvo)
- **agroturistika** – dovolená ve spojení s poznáváním práce na venkově, statku
- **domácí** cestovní ruch – ve vlastním státě
- **zahraniční** cestovní ruch – překročení hranic
- **aktivní** cestovní ruch – návštěvníci do hostitelské země a v ní utrácejí
- **pasivní** cestovní ruch – vycestujeme za hranice země a v zahraničí utrácíme peníze
- v některých oblastech na něj **vázána zaměstnanost**
- **negativa** cestovního ruchu pro cílové destinace – hluk, odpadky, přelidněnost
- nejnavštěvovanějším světadílem – Evropa (hlavně jižní a západní region)

DÚ

1. Uveďte významná letiště světa.
2. Kde ve světě jezdí rychlovlaky?
3. Vyhledejte dva významné ropovody a plynovody v Evropě.
4. Vysvětlete funkci střediskového sídla.
5. Uveďte výhody a nevýhody obchodních center.
6. Proč musí služby reagovat na poptávku obyvatel?
7. Jak jsou služby ve městě rozmístěny – administrativa, banky, kina, obchodní centra, sportovní areály,..?
8. Co působí na volbu destinace, kde trávíme dovolenou?
9. Jak se od sebe liší aktivní a pasivní cestovní ruch, a který je pro Česko prospěšnější?

- úkoly zpracujte do sešitů, poté ve Wordu a pošlete

- PS str. 41 - 48, vyfotit, poslat

Úkoly zasílejte vždy ihned po obdržení zadání, nejpozději **do pátku 5. 6. 2020 do 12:00.**

Děkuji za spolupráci